Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

(обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 49 и 77 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 19 от 2019 г.; изм., бр. 29, 64 и 83 от 2019 г., бр. 11, 86, 103, 109 и 110 от 2020 г., бр. 16 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 43 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г., бр. 15, 24 и 32 от 2022 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 56 от 2022 г.; изм., бр. 62 от 2022 г., бр. 11, 48, 66, 69, 84, 86 и 108 от 2023 г., бр. 18 и 67 от 2024 г., бр. 6, 63, 65 и 87 от 2025 г. и бр. 16, 17, 51, 55, 60, 69 и 92 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 9, ал. 4 думите „т. 20“ се заменят с „т. 21“.

§ 2. В чл. 30, ал. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 18 се изменя така:

„18. прекратяват служебно, по искане на съдия, прокурор или следовател или на министъра на правосъдието командироването на съдия, прокурор или следовател в друг орган на съдебната власт от този, в който заема по щат съответната длъжност, когато при командироването има нарушения на условията и реда, предвидени в този закон, когато командироването не е било прекратено в предвидените от този закон случаи, както и когато възникне необходимост за кадровото обезпечаване на работата на органа на съдебната власт, от който съдията, прокурорът или следователят е командирован;“.

2. Създава се нова т. 19:

„19. отменят служебно или по искане на заинтересован съдия, прокурор или следовател заповеди за прекратяване на командироване, когато са издадени в нарушение на правилата на този закон;“.

3. Досегашните т. 19 – 23 стават съответно т. 20 – 24.

§ 3. В чл. 33, ал. 5 думите „21 и 22“ се заменят с „22 и 23“.

§ 4. В чл. 37 се правят следните изменения:

1. В ал. 6 думите „прокурор във Върховната административна прокуратура“ се заличават.

2. В ал. 7 думите „Общите събрания на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и Върховната административна прокуратура избират“ се заменят с „Общото събрание на прокурорите от Върховната касационна прокуратура избира“.

3. Алинея 9 се изменя така:

„(9) Комисиите по професионална етика към колегиите:

1. извършват проучвания, събират необходимата информация и изготвят становище относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и на кандидатите за заместник-административни ръководители;

2. се произнасят по възражения относно становищата на органите по чл. 39б, ал. 4;

3. изготвят становища по етични въпроси, свързани с приложението на Кодекса за етично поведение на българските съдии и Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи, поставени от съдии, прокурори и следователи.“

4. Досегашната втора ал. 9 (ДВ, бр. 11 от 2020 г.) става ал. 10.

§ 5. В чл. 38, ал. 5, т. 3 се правят следните изменения:
1. В буква „а“ думите „от Върховната административна прокуратура“ се заличават.
2. В буква „б“ думите „и Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 6. В чл. 39, ал. 3 думите „Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 7. В чл. 42 в ал. 2 и 3 навсякъде думите „или Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 8. В чл. 87, ал. 1, изречение трето думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 9. В чл. 94, ал. 1, изречение трето думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 10. В чл. 100, ал. 1, изречение трето думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 11. В чл. 107, ал. 1, изречение второ думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 12. В чл. 115, ал. 1 се правят следните изменения:
1. В изречение първо числото „12“ се заменя с „13“.
2. В изречение трето думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 13. В чл. 121, ал. 1, т. 1 думите „при Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 14. В чл. 123, ал. 1 се правят следните изменения:
1. В изречение първо:
а) думите „или от друг съд“ се заличават;
б) числото „12“ се заменя с „13“.
2. В изречение трето думите „ал. 2 – 9“ се заличават.

§ 15. В чл. 136, ал. 2 се създава изречение второ: „За осъществяване на своите функции прокурорът за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, се подпомага от самостоятелна администрация.“

- при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 16. Създава се нов чл. 139а :

„Чл. 139а. (1) Дейността на администрацията по чл. 136, ал. 2 се ръководи и организира от прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, който назначава и освобождава служителите в нея.

(2) Средствата за осъществяване на дейността на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник и администрацията по ал. 1 се осигуряват от бюджета на съдебната власт. Пленумът на Висшия съдебен съвет определя за разпоредител с бюджета прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор.

(3) Администрацията по чл. 136, ал. 2 има самостоятелни регистратура и деловодство.“

- при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 17. Досегашният чл. 139а става чл. 139б.

- при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 18. В чл. 147 се правят следните изменения и допълнения:
1. В ал. 1:
а) текстът преди т. 1 се изменя така:

„(1) Когато длъжността на прокурор в съответната прокуратура или на следовател в съответния следствен орган не е заета или прокурор или следовател е възпрепятстван да изпълнява длъжността си и не може да бъде заместен от друг прокурор от същата прокуратура, съответно от друг следовател от същия следствен орган, след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия:“

б) в т. 1 буква „б“ се изменя така:

„б) в окръжна прокуратура – прокурор от друга окръжна прокуратура или прокурор от районна прокуратура извън района на окръжната прокуратура, в която се извършва командироването;“

в) в т. 2:

аа) в буква „а“ думите „след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия“ се заличават;

бб) буква „б“ се изменя така:

„б) в районна прокуратура – прокурор от друга районна прокуратура;“

г) в т. 3 навсякъде думите „след вземане на становище на Комисията по атестирането и конкурсите към прокурорската колегия“ се заличават, а числото „12“ се заменя с „13“.

2. В ал. 2 думите „След вземане на становище“ се заменят с „При съгласие“.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Командироването се извършва при спазване на чл. 227.“

§ 19. В чл. 164 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) За младши съдия, младши прокурор и младши следовател се назначава лице, които има най-малко пет години стаж.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) За съдия в районен съд и прокурор в районна прокуратура се назначава лице, които има най-малко 7 години стаж.“

3. Досегашната ал. 2 става нова ал. 3 и в нея цифрата „8“ се заменя с „9“.

4. В ал. 4 цифрата „8“ се заменя с „9“.

5. В ал. 5 числото „10“ се заменя с „11“.

6. В ал. 7 числото „12“ се заменя с „13“.

§ 20. Член 165 се изменя така:

„Чл. 165. (1) Съдия, прокурор и следовател, придобил несменяемост, се освобождава от длъжност само при:

1. навършване на 65-годишна възраст;

2. подаване на оставка;

3. влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за умишлено престъпление;

4. трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от една година;

5. наложено дисциплинарно наказание дисциплинарно освобождаване от длъжност;

6. несъвместимост с длъжности и дейности по чл. 195, ал. 1.

(2) Съдия, прокурор или следовател, който не е придобил несменяемост, се освобождава от длъжност само:

1. на основанията по ал. 1;

2. в случаите по чл. 209б, ал. 4;

3. при възстановяване на работа след незаконно освобождаване от длъжност.

(3) Съдия, прокурор или следовател, пенсиониран по ал. 1, т. 1, няма право да заема длъжност в органите на съдебната власт.“

§ 21. В чл. 170 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 цифрата „5“ се заменя със „8“.

2. В ал. 2 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

§ 22. Член 178 се изменя така:

„Чл. 178. (1) Едновременно с обявяването на длъжностите по чл. 188 съответните колегии на Висшия съдебен съвет определят броя на длъжностите във всеки орган на съдебната власт, които ще се заемат чрез конкурс за първоначално назначаване.

(2) Общият брой длъжности по ал. 1 за всяко ниво органи в съдилищата, прокуратурата и следствието е между 10 и 20 на сто от общия брой свободни длъжности за това ниво към момента на обявяването, закръглени надолу до цяло число. Броят длъжности във всеки орган от съответното ниво се определя по метода на най-големия остатък.“

§ 23. В чл. 181, ал. 1 накрая се добавя „и след приключване на задължителното първоначално обучение в Националния институт на правосъдието ще има стажа по чл. 164, ал. 1“.

§ 24. В чл. 183 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Съответната колегия на Висшия съдебен съвет определя конкурсни комисии за провеждането на конкурсите за обявените длъжности в районните, окръжните и административните съдилища и в прокуратурите, които включват двама представители на органите на съдебната власт, един представител на министъра на правосъдието и двама хабилитирани учени по съответните правни науки.“

2. В ал. 2 в текста преди т. 1 думите „включват един хабилитиран учен по правни науки по съответната материя, както и четирима членове със статут на действащ съдия, прокурор или следовател, определени“ се заменят със „със статут на действащ съдия, прокурор или следовател се определят“.

§ 25. В чл. 184 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 т. 1 се изменя така:

„1. проверка на знанията в съответния отрасъл чрез решаване на казус; кандидатите за младши съдии решават гражданскоправен и наказателноправен казус;“.

2. Създава се ал. 7:

„(7) Изтеглянето на казусите и теста за писмения изпит и провеждането на устния изпит се излъчват в реално време в интернет и се записват.“

§ 26. Член 188 се изменя така:

„Чл. 188. (1) Съответната колегия на Висшия съдебен съвет определя броя на свободните длъжности към датата на обявяване на конкурса за всеки отделен орган на съдебната власт в съда, прокуратурата и следствените органи за заемането им чрез повишаване и преместване.

(2) Конкурсите за повишаване на съдия във Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Върховната касационна прокуратура и Националната следствен служба се обявяват ежегодно между 1 и 15 септември.

(3) Конкурсите за повишаване и преместване на съдия за апелативен съд или апелативна прокуратура се обявяват ежегодно между 1 и 15 декември.

(4) Конкурсите за повишаване и преместване на съдия в окръжен съд, административен съд, окръжна прокуратура или следствен отдел в окръжна прокуратура се обявяват ежегодно между 1 и 15 март.

(5) Конкурсите за преместване в районен съд или прокуратура се обявяват ежегодно между 1 и 15 юни.

(6) Когато конкурсите не могат да се обявят в сроковете по ал. 2 – 5, те се обявяват най-късно в едномесечен срок от отпадане на пречките за това.

(7) Наличието на неприключил конкурс не е пречка за обявяване на конкурс за новоосвободилите се длъжности. По отношение на длъжностите, които бъдат заети с влязло в сила решение въз основа на предходния конкурс по реда на чл. 193, ал. 6, следващият конкурс се прекратява.

(8) Едновременно с решението по ал. 3 или 4 съответната колегия на Висшия съдебен съвет може да обяви и конкурс за длъжности, които се очаква да се освободят през следващата година. Техният брой не може да е по-голям от средногодишния брой длъжности, освободени през последните пет години. Назначаване на тези длъжности се извършва само ако се освободят до изтичането на срока по чл. 193, ал. 6.“

§ 27. В чл. 189 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в изречение първо след думите „чл. 178“ се добавя „и 194, ал. 4“;

б) в изречение второ думите „преди обявяването на конкурсите за по-ниските по степен органи“ се заменят с „в поредността по чл. 188, ал. 2 – 5“;

в) изречение трето се изменя така: „Повишаването и преместването за един орган на съдебната власт се извършва с общ конкурс по чл. 188, ал. 3, съответно ал. 4.“

2. В ал. 3 думите „Извън случаите по чл. 194, ал. 2“ се заличават.

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Преминаване на съдията на длъжност прокурор или следовател, на прокурора – на длъжност съдия или следовател, а на следователя – на длъжност съдия или прокурор се допуска само за преминаване в районен и окръжен съд, районна и окръжна прокуратура и в окръжен следствен отдел, единствено ако преминаващият заема равна или по-висока по степен длъжност.“

4. В ал. 5 се правят следните изменения:

а) в т. 5 думите „и преместване“ се заличават;

б) точка 9 се изменя така:

„9. при провеждане на конкурс за повишаване на прокурор във Върховната касационна прокуратура – от събранието на прокурорите във Върховната касационна прокуратура чрез жребий измежду тях;“

в) в т. 10 думите „и в Националната следствена служба“ се заличават;

г) създава се т. 11:

„11. за провеждане на конкурс за повишаване в Националната следствена служба – от събранието на следователите в Националната следствена служба.“

§ 28. В чл. 191, ал. 1 след думите „свободна длъжност“ се добавя „придобил е несменяемост“, а думите „или на равна по степен длъжност“ се заличават.

§ 29. Член 191а се отменя.

§ 30. В чл. 192 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Конкурсната комисия оценява професионалните качества на кандидатите според резултатите от последното атестиране и проверки от по-горестоящите органи на съдебната власт и от Инспектората към Висшия съдебен съвет, данните от кадровото им дело, както и преценка на шест съдебни акта, които са влезли в сила – в конкурса за повишаване и преместване на съдии, или шест разгледани и приключили дела и преписки – в конкурса за повишаване и преместване на прокурори и следователи. Три от съдебните актове, съответно преписки, се избират от конкурсната комисия на случаен принцип и три се представят от кандидата.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по чл. 189, ал. 4 конкурсната комисия задължително проверява познанията на кандидата за заемане на длъжност в друг по вид орган на съдебната власт чрез полагане на писмен изпит по конспект. Кандидатите, получили оценка на писмения изпит, не по-ниска от много добър „4,50“, се допускат до събеседване по практически правни въпроси, което се провежда не по-рано от 7 дни от обявяването на оценката. При събеседването конкурсната комисия оценява професионалните познания на кандидатите по критерии, определени в наредбата по чл. 194г.“

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Класирането на кандидатите се извършва от конкурсната комисия чрез подреждането им според комплексната оценка на качествата на кандидата въз основа на данните по ал. 1, а в случаите по ал. 2 – въз основа на средноаритметичната оценка от оценките по ал. 1 и 2. При еднакви оценки се назначава кандидатът с по-дълъг юридически стаж в съответната система на органите на съдебната власт, а при равен стаж в съответната система на органите на съдебната власт – този с по-дълъг общ юридически стаж. При равен юридически стаж се назначава кандидатът с по-висок общ успех от държавните изпити за придобиване на висше образование по специалността „Право“.“

4. Досегашните ал. 3 – 6 стават съответно ал. 4 – 7.

§ 31. Член 194 се изменя така:

„Чл. 194. (1) В случаите на закриване на съдилища, прокуратури и следствени органи съответната колегия на Висшия съдебен съвет разкрива съответните длъжности в друг равен по степен орган на съдебната власт по възможност в същия апелативен район и преназначава на тях без конкурс съдиите, прокурорите и следователите.

(2) В случаите на намаляване на числеността на длъжностите в орган на съдебната власт съответната колегия на Висшия съдебен съвет разкрива съответните длъжности в друг равен по степен орган на съдебната власт и преназначава на тях без конкурс съдиите, прокурорите и следователите. Когато съдиите, прокурорите и следователите имат оценка от последната атестация „много добра“ и са прослужили поне пет години на заеманата длъжност, те могат да бъдат преназначени и в друг апелативен район.

(3) При взаимно съгласие за размяна на равна по степен длъжност на съдии в друг съд, на прокурори – в друга прокуратура, и на следователи – в друг следствен отдел, и при съгласие на административните им ръководители, те се преместват без провеждане на конкурс с решение на съответната колегия на Висшия съдебен съвет, ако всеки от тях има оценка от последната атестация „много добра“ и е прослужил поне пет години на заеманата длъжност.

(4) Съдиите, прокурорите и следователите могат по всяко време да заявят пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет желание да бъдат преместени в друг районен, окръжен или административен съд, съответно друга районна или окръжна прокуратура или друг окръжен следствен отдел, ако имат оценка от последната атестация „много добра“, заемат същата или по-висока длъжност и са прослужили поне пет години на заеманата длъжност. Когато щатна длъжност в желания орган на съдебната власт, за която не е обявен конкурс по чл. 188, ал. 4 и 5 и е извън подлежащите на заемане по реда на чл. 243, се освободи, съдиите, прокурорите и следователите се преназначават на нея без конкурс, независимо дали тя би могла да бъде заета по реда на чл. 188, ал. 8 или чл. 193, ал. 6. Когато желаещите за една длъжност са повече, се вземат предвид тяхното семейно положение, здравословно състояние и други обективни новонастъпили обстоятелства, препятстващи или затрудняващи изпълнението на заеманата от тях длъжност в рамките на органа на съдебната власт, в който са назначени.

§ 32. В чл. 194г се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 – 4:

„(2) Административните ръководители уведомяват съответната колегия на Висшия съдебен съвет за длъжностите, които са свободни или предстои да се освободят в срокове и по ред, определени с наредбата по ал. 1.

(3) Заявленията за участие в конкурсите и изборите и приложенията към тях се подават в електронна форма по ред, определен с наредбата по ал. 1.

(4) Организацията по провеждането на конкурсите и изборите се подпомага от администрацията на Висшия съдебен съвет.“

§ 33. В чл. 196, ал. 2 думите „изготвя доклад от наставника на втората година от назначаването им“ се заменят с „изготвят доклади от наставника“.

§ 34. В чл. 203, ал. 4 думите „не по-рано от един месец“ се заменят с „не по-рано от седем и не по-късно от пет месеца“.

§ 35. В чл. 204а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Отрицателна комплексна оценка се поставя само когато е установено съществено и трайно неизпълнение по един или повече критерии, което не е последица от прекомерна натовареност или от други организационни причини извън контрола на атестирания. Тя не може да се основава единствено на поведение, съставляващо дисциплинарно нарушение, както и само на докладите по чл. 209.“

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 36. В чл. 206 ал. 2 се отменя.

§ 37. Създават се нови чл. 208 – 209б:

„Чл. 208. (1) Съдиите, прокурорите и следователите, непридобили несменяемост, не могат да бъдат третирани различно от придобилите такъв статут. С цел подпомагане на тяхното професионално развитие, укрепване на независимостта им, обективна и насърчаваща преценка на качествата и професионалната им компетентност и спазване на правилата на съответния етичен кодекс по отношение на тях се изготвят текущи доклади и заключителен доклад и се извършва предварително атестиране и атестиране за придобиване на несменяемост.

(2) В производствата по атестиране, придобиване на несменяемост, преназначаване, преместване и в дисциплинарните производства съдия, прокурор или следовател, който не е придобил несменяемост, има право:

1. да се запознава с всички материали не по-късно от 14 дни преди заседанието на съответната колегия на Висшия съдебен съвет;

2. да представи писмено становище и да бъде изслушан пред колегията;

3. да посочва доказателства и да иска проверка на допълнителни дела или преписки;

4. да бъде подпомаган от представител по свой избор, включително от професионална организация на съдии, прокурори или следователи.

(3) Съдиите, прокурорите и следователите, непридобили несменяемост, могат да обжалват пред административния съд незаконосъобразните вътрешнослужебни актове на административните ръководители и на общите събрания, които пряко засягат техни права и законни интереси и не са част от производство по издаването на други актове, както и да подават искания по глава петнадесета от Административнопроцесуалния кодекс, освен когато този закон предвижда друг ред за защита. Решението на административния съд е окончателно.

Чл. 209. (1) В срока по чл. 240, съответно чл. 259 съдията, прокурорът или следователят, освен тези по чл. 129, ал. 5 от Конституцията, преминава текущо обучение в Националния институт на правосъдието по програма, приета от Управителния съвет на института и съгласувана със съответната колегия на Висшия съдебен съвет.

(2) Наставникът изготвя в писмена форма доклади с констатации и препоръки за развитие на професионалните умения на съдията, прокурора или следователя. Докладите са текущи – на всеки шест месеца в срока по ал. 1, и заключителен – след изтичане на срока по ал. 1.

(3) Докладите се предоставят на съдията, прокурора или следователя, който може да даде писмено становище по тях в седемдневен срок. Докладите и становищата се прилагат към кадровото дело.

Чл. 209а. (1) Решението по чл. 206 при атестирането за придобиване на несменяемост и решението за придобиване на несменяемост се приемат от съответната колегия не по-късно от 6 месеца след изтичане на 5-годишния срок.

Вариант А:

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ и подлежи на обжалване по реда на чл. 36.

Вариант Б:

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ и подлежи на обжалване по реда на чл. 36. Когато съдът отмени мълчаливия отказ и в двумесечен срок от получаването на преписката съответната колегия на Висшия съдебен съвет не приеме комплексна оценка или след приета положителна комплексна оценка не приеме решение за придобиване на несменяемост, несменяемостта се счита за придобита от изтичането на този срок. Съответната колегия установява придобитата несменяемост с решение. Изричният или мълчаливият отказ на колегията да я установи подлежи на обжалване. Съдът се произнася с решение, с което установява несменяемостта или отхвърля жалбата.

Чл. 209б. (1) Когато приеме решение за отрицателна комплексна оценка от атестирането за несменяемост, съответната колегия на Висшия съдебен съвет утвърждава индивидуален план за професионално развитие по чл. 30а, ал. 3 с продължителност от шест месеца. Националният институт на правосъдието осигурява предвиденото в плана обучение.

(2) В едноседмичен срок след изтичане на срока на плана по ал. 1 за повторното атестиране на съдии се избира помощна атестационна комисия по чл. 39а в различен състав. Атестирането на

прокурори и следователи се извършва от членове на постоянната атестационна комисия по чл. 204, които не са участвали при предходното атестиране.

(3) Когато комплексната оценка от повторната атестация е отрицателна, решението на съответната колегия за приемането ѝ се мотивира поотделно по всеки критерий.

(4) Съответната колегия отказва придобиване на несменяемост и освобождава атестирания от длъжност само ако повторната комплексна оценка е отрицателна и решението за приемането ѝ е влязло в сила.

(5) Когато за вземане на решенията по ал. 3 и 4 или за отхвърлянето им не се постигне необходимото мнозинство, чл. 33, ал. 5, изречение второ не прилага. Въпросът се разглежда на ново заседание на съответната колегия в четиринадесетдневен срок, на което решенията по ал. 3 и 4 се вземат с мнозинство от присъстващите.

(6) Жалбите срещу решенията по ал. 3 и 4 спират изпълнението им.

(7) Жалбите срещу решенията по ал. 3 и 4 се разглеждат от съда по чл. 36, ал. 3, с изключение на решенията по отношение на съдии в административните съдилища, които се разглеждат от съда по чл. 36, ал. 2.

(8) Решението по жалбата подлежи на касационно обжалване.“

§ 38. В глава девета, раздел IV се създава чл. 209в:

„Чл. 209в. Пленумът на Висшия съдебен съвет включва в доклада по чл. 30, ал. 2, т. 12 следните обобщени данни за атестирането на съдиите, прокурорите и следователите: брой процедури, оценки, утвърдени индивидуални планове, откази за придобиване на несменяемост и резултати от обжалването им.“

§ 39. Досегашният чл. 209б става чл. 209г в глава девета, раздел IV и се изменя така:

„Чл. 209г. Пленумът на Висшия съдебен съвет по предложение на съответната колегия приема наредба за показателите и методиката за атестиране и критериите за отчитане на степента на натовареност на съдии, прокурори и следователи и на административните ръководители и техните заместници, както и за реда за провеждане на атестирането, за условията и реда за дейността на наставниците и за образци на доклади по чл. 209.“

§ 40. Член 227 се изменя така:

„Чл. 227. (1) При наличие на служебна необходимост съдия, прокурор или следовател може да бъде командирован в друг орган на съдебната власт. Командироването на едно лице на една и съща длъжност не може да надвишава:

1. на заета щатна длъжност в съд – 12 месеца;

2. по изключение на незаета щатна длъжност в съд – 24 месеца;

3. на длъжност в прокуратура или следствен отдел – срока по чл. 147, ал. 4.

(2) За командироването е необходимо предварителното писмено съгласие на командирования. В изключителни случаи той може да бъде командирован и без неговото съгласие за срок до три месеца в рамките на 12 последователни месеца. Бременни и майки с деца до тригодишна възраст не могат да бъдат командировани без предварителното им писмено съгласие.

(3) Може да бъде командирован само съдия, прокурор или следовател, който има оценка от последната атестация „много-добра“ и е прослужил поне пет години на заеманата длъжност. Изречение първо не се прилага при командироване в районен съд за до 5 дни в рамките на един календарен месец.

(4) Съдия, прокурор или следовател не може да бъде командирован в един или повече органи на съдебната власт за повече от общо 24 месеца в рамките на 60 последователни месеца.

(5) Командироването на съдия, прокурор или следовател се извършва след преценка за притежавания ранг за длъжността, за която е командирован, професионалния му стаж и опит в съответната материя, оценка от атестация и становище от прекия му административен ръководител.

(6) За командироването на съдия е необходимо и съгласието на отделението на съда, в което е командирован. Когато в съда няма отделения, съгласието се дава от общото събрание на съда. Когато решението е прието чрез средства за електронна комуникация, това се удостоверява от председателя на съда в протокола.

(7) За всяко командироване се издава заповед, в която се излагат конкретни мотиви за натовареността на органа, в който и от който се извършва командироването, за служебната

необходимост, за обстоятелствата по ал. 3 – 6, а в случаите по ал. 1, т. 2 – и за необходимостта от прилагане на изключението.

(8) Командироването се прекратява от органа, който е издал заповедта за командироване:

1. при завръщане на титуляря, съответно при заемане на длъжността;

2. при изтичане на срока, посочен в заповедта;

3. при изтичане на максималния срок по ал. 1 и 4;

4. при оттегляне на съгласието, когато такова е необходимо;

5. по преценка на органа, издал заповедта за командироване; когато командированият е съдия, за прекратяването трябва да е изразено съгласие и от отделението, съответно общото събрание на съда, в което той е командирован.

(9) Заповедите по ал. 7 и 8 подлежат на оспорване пред съответната колегия на Висшия съдебен съвет в 7-дневен срок от обявяването им по реда на ал. 13. Колегията се произнася по жалбата с решение в 14-дневен срок. При отмяна на заповедта съдията, прокурорът и следователят може да бъде командирован отново при спазване на условията на ал. 1 – 7, като валидността на постановените преди отмяната актове се запазва.

(10) В случаите, когато съответният закон поставя изискване за неизменност на състава, съдията продължава да участва в делата на съда, в който работи, а след прекратяване на командироването довършва и делата в съда, в който е бил командирован, без за това да е необходимо издаване на заповед за командироване.

(11) За времето, през което съдия, прокурор или следовател е командирован за изпълнение на длъжност, която е по-висока от заеманата от него длъжност, той получава съответното по-високо възнаграждение. Органът, в който е назначен съдията, прокурорът или следователят, заплаща възнаграждението за основната длъжност, на която е назначен, както и разликата до размера на по-високото възнаграждение за ранг и по-горестоящата длъжност, на която е командирован.

(12) При невъзможност за формиране на състав за разглеждане на конкретно дело се командироват съдии до приключването му на съответната инстанция. В тези случаи ал. 1, 2 и 4 – 11 не се прилагат. Съдиите се определят на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение. Бременни и майки с деца до тригодишна възраст не могат да бъдат командировани без предварителното им писмено съгласие. За всяко командироване се издава заповед, в която се излагат конкретни мотиви за служебната необходимост и начина на определяне на съдията. Възнаграждението се определя съобразно чл. 215, ал. 1 от Кодекса на труда.

(13) Заповедите по ал. 7, 8 и 12 и решенията по чл. 30, ал. 5, т. 18 и 19 се обявяват незабавно на интернет страницата на съответния орган на съдебната власт и в съответния раздел на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.“

§ 41. В чл. 233, ал. 1, т. 3 думите „и във Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 42. В чл. 240 ал. 3 се отменя.

§ 43. В чл. 242 ал. 2 се изменя така:

„(2) Наставник не може да бъде административният ръководител или негов заместник, освен когато в съответния орган на съдебната власт не е възможно да се определи друг наставник. Наставникът не може да участва в комисия, която атестира наставлявания от него съдия, прокурор или следовател.“

§ 44. В чл. 258 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „Изтеглянето на въпросите и делата за писмения изпит и провеждането на устния изпит се излъчват в реално време в интернет и се записват, като се предприемат мерки провеждането на устния изпит да не бъде наблюдавано в реално време от кандидатите.“

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Изпитите по ал. 2 се провеждат от комисия, която включва:

1. по отношение на кандидатите за младши съдии – двама съдии от окръжен съд, апелативен съд или Върховния касационен съд, с ранг на съдия във Върховния касационен съд или Върховния административен съд, един представител на министъра на правосъдието, един хабилитиран преподавател по гражданскоправни науки и един хабилитиран преподавател по наказателноправни науки;

2. по отношение на кандидатите за младши прокурори – един съдия от окръжен съд, апелативен съд или Върховния касационен съд, с ранг на съдия във Върховния касационен съд или Върховния административен съд, един прокурор от окръжна прокуратура, апелативна прокуратура или Върховната касационна прокуратура, с ранг на прокурор във Върховната касационна прокуратура, един представител на министъра на правосъдието и двама хабилитирани преподаватели по наказателноправни науки.

3. по отношение на кандидатите за младши следователи – един съдия от окръжен съд, апелативен съд или Върховния касационен съд, с ранг на съдия във Върховния касационен съд или Върховния административен съд, един следовател с ранг на следовател в Националната следствена служба, един представител на министъра на правосъдието и двама хабилитирани преподаватели по наказателноправни науки.“

3. Създава се нова ал. 4:

„(4) Съдиите, прокурорите и следователите по ал. 3 се определят от председателя на Върховния касационен съд, съответно от главния прокурор, чрез публичен жребий измежду всички, отговарящи на тези изисквания и одобрени от общото събрание на съдиите от Върховния касационен съд, съответно на прокурорите от Върховната касационна прокуратура и на следователите в Националната следствена служба. Хабилитираните преподаватели се определят с проведен от Министерството на правосъдието публичен жребий измежду преподавателите, посочени от юридическите факултети в страната. В комисиите не могат да участват постоянни преподаватели в Националния институт на правосъдието, както и членове на съответната колегия на Висшия съдебен съвет. Всяка комисия избира председател измежду членовете си.“

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(5) Оценките от изпитите се изпращат на съответната колегия на Висшия съдебен съвет.“

6. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

7. Създава се ал. 8:

„(8) Обучението на кандидат за младши съдия, младши прокурор или младши следовател може да бъде прекратено с решение на съответната колегия на Висшия съдебен съвет само:

1. по негово писмено искане;

2. при влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер;

3. при тежко нарушение или системно неизпълнение на задълженията, както и действия, които накърняват престижа на съдебната власт;

4. при несъвместимост по чл. 195.“

§ 45. В чл. 258а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „обща оценка по чл. 258, ал. 5, не по-ниска от много добър „4,50“ се заменят с „оценка на писмения изпит, не по-ниска от много добър „5,00“ и оценка на устния изпит, не по-ниска от много добър „5,00“.

2. В ал. 2 думите „изпитите, по-ниска от много добър 4,50“ се заменят с „някой от изпитите, по-ниска от много добър „5,00“.

3. Алинея 4 се изменя така:

(4) Кандидатите възстановяват на Националния институт на правосъдието получените суми по чл. 258, ал. 1, когато, без да е налице уважителна причина, обучението им е прекратено по чл. 258, ал. 8, не са се явили на изпитите по чл. 258, ал. 2, не са назначени в случаите по ал. 2, изречение второ или са отказали да заемат длъжността.“

§ 46. В чл. 338, т. 16 думите „и във Върховната административна прокуратура“ се заличават.

§ 47. В чл. 340, ал. 2 думите „на Върховната административна прокуратура“ се заличават, а след думите „на европейските делегирани прокурори“ се добавя „на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник“.

- добавянето е само при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 48. В чл. 342, ал. 1 се създава изречение трето: „По предложение на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник пленумът на Висшия съдебен съвет приема правилник за администрацията на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник.“

- при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 49. В чл. 355 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

2. В ал. 5, т. 1 и 2 накрая се добавя „освен в случаите по чл. 356а“.

- точка 2 е само при Вариант 2 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 355 и 356а)

§ 50. В чл. 356, ал. 2 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

§ 51. Създава се чл. 356а:

„Чл. 356а. (1) При осъществяване на своите правомощия прокурорът за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник се подпомага от служители от администрацията на Висшия съдебен съвет.

(2) Прокурорът по ал. 1 назначава и ръководи един служител, подпомагащ пряко работата му по преписките и делата, в администрацията на Висшия съдебен съвет. Той може да преназначи на тази длъжност служител в администрацията на Висшия съдебен съвет с негово съгласие, без да е необходимо съгласие на главния секретар на Висшия съдебен съвет.

(3) Основното възнаграждение на служителя по ал. 2 е не по-малко от 50 на сто от възнаграждението на главния секретар/ е равно на възнаграждението на завеждащ служба във Върховната касационна прокуратура. Дисциплинарни наказания на служителя по ал. 2 се налагат само от прокурора по ал. 1. Освен в случаите по Кодекса на труда, служителят по ал. 2 може да бъде уволнен без предизвестие и до изтичане на девет месеца от назначаване на нов прокурор по ал. 1. Ако до един месец след изтичане на срока по чл. 173а, ал. 3 не бъде назначен нов прокурор по ал. 1, служителят по ал. 2 се преназначава на друга длъжност или се освобождава от главния секретар с предизвестие.

(4) Броят и длъжностите на останалите служители, които подпомагат едновременно осъществяването на правомощията на Висшия съдебен съвет и на прокурора по ал. 1, се определят от пленума на Висшия съдебен съвет по предложение на прокурора по ал. 1.

(5) Служителите по ал. 4 се определят и заменят от прокурора по ал. 1 по предложение на главния секретар. При липса на съгласие въпросът се решава от пленума на Висшия съдебен съвет.

(6) В рамките на работното си време служителите по ал. 4 изпълняват с предимство дейностите, необходими за осъществяване на правомощията на прокурора по ал. 1, единствено съобразно неговите указания.

(7) Освобождаването, командироването, атестирането и налагането на дисциплинарни наказания на служителите по ал. 4 не поражда действие, ако не е съгласувано с прокурора по ал. 1. Прокурорът по ал. 1 може и самостоятелно да налага дисциплинарни наказания на служителите по ал. 4.

(8) Средствата за осъществяване на дейността на прокурора по ал. 1 и подпомагащите го служители се осигуряват от бюджета на Висшия съдебен съвет. Разходите, необходими за осъществяване на правомощията на прокурора по ал. 1, се извършват по разпореждане на прокурора по ал. 1, съгласувано с главния секретар. При липса на съгласие въпросът се решава от пленума на Висшия съдебен съвет.

(9) При осъществяване на своите правомощия заместник главният прокурор, който осъществява контрол върху действията на прокурора по ал. 1, се подпомага от служители на администрацията на Висшия съдебен съвет, за които се прилагат съответно ал. 4 – 7. За средствата за дейността му се прилага съответно ал. 8.“

- при Вариант 2 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 355 и 356а)

§ 52. В чл. 398, ал. 2 думите „Върховната административна прокуратура“ се заличават.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 53. Командироването на съдиите, прокурорите и следователите, които към влизането в сила на този закон са прослужили по-малко от пет години на заеманата преди командироването длъжност, се прекратява от органа, който ги е командировал, в едномесечен срок от влизане в сила на закона. В същия срок се прекратява и командироването на младшите съдии, младшите прокурори и младшите следователи. В същия срок се прекратява и командироването на съдиите в районни, окръжни, административни и апелативни съдилища, на прокурорите в районна, окръжна и апелативна прокуратура и на следователите в окръжните следствени отдели и в Националната следствена служба, за които към влизането в сила на този закон е изтекъл срокът по чл. 227, ал. 1 и 4.

§ 54. (1) Заварените конкурси се довършват по досегашния ред.

(2) Член 194, ал. 4 не се прилага за органите на съдебната власт, за които преди влизане в сила на този закон са обявени конкурси, до приключването на тези конкурси.

§ 55. Заварените съдии, прокурори и следователи, които не отговарят на изискванията за стаж по чл. 164, запазват длъжностите, които заемат.

§ 56. Стажът и рангът, придобити във Върховната административна прокуратура, се зачитат за стаж и ранг на прокурор във Върховната касационна прокуратура.

§ 57. (1) В срок до един месец от влизането в сила на този закон по предложение на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет обособява длъжности за съдебните служители в администрацията по чл. 136, ал. 2, като извършва съответните промени в Класификатора на длъжностите в администрацията на Прокуратурата на Република България.

(2) В срока по ал. 1 по предложение на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет определя броя на служителите в администрацията по чл. 136, ал. 2.

(3) В едномесечен срок от определяне на броя на служителите по ал. 2 прокурорът за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, провежда конкурсните процедури.

(4) До назначаване на служителите по чл. 136, ал. 2 прокурорът за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, се подпомага от администрацията на Висшия съдебен съвет.

§ 58. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет предоставя на Висшия съдебен съвет помещения за осигуряване на дейността на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник.

- Параграфи 57 и 58 са при Вариант 1 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 136, 139а, 139б, 340, 342)

§ 59. В срок до три месеца от влизането в сила на този закон пленумът на Висшия съдебен съвет извършва съответните промени в Правилника за организацията на дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация.

§ 60. (1) В срок от четири месеца от влизането в сила на този закон пленумът на Висшия съдебен съвет определя броя и длъжностите на служителите по чл. 356а, ал. 4 и изменя класификатора по чл. 341, ал. 3.

(2) В едномесечен срок от решението по ал. 1, но не по-късно от 6 месеца от влизане в сила на този закон прокурорът за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, назначава служителя по чл. 356а, ал. 2 и определя служителите по чл. 356а, ал. 4.

§ 61. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет предоставя на Висшия съдебен съвет помещения за осигуряване дейността на прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор или от негов заместник, ако такива не са налице в сградата на Висшия съдебен съвет.

- Параграфи 59 – 61 са при Вариант 2 относно администрация за прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор (чл. 355 и 356а)

§ 62. Параграфи 33 – 37 и 43 – 45 не се прилагат по отношение на лицата, които са одобрени за кандидати за младши съдии, младши прокурори и младши следователи или са назначени за съдии, прокурори и следователи преди влизането им в сила.

(2) Висшият съдебен съвет привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с разпоредбите на този закон в шестмесечен срок от влизането му в сила. В същия срок Националният институт на правосъдието приема програмата по чл. 209, ал. 1.